

DE NIEUWE HUIS

Als je vroeger huisarts werd, wist je wat je te wachten stond. Nu volgen de ontwikkelingen in de eerste lijn elkaar zo snel op dat geen huisarts nog weet hoe zijn werk er over vijf jaar zal uitzien. Eén zekerheid is er wel: een huisarts moet tegenwoordig behalve een goede dokter ook manager en teamplayer zijn. **Els van Thiel**

de gereguleerde marktwerking die dit jaar is ingevoerd, maakt zorgaanbieder tot concurrenten. Biedt dat kansen of juist bedreigingen? Daar is moeilijk een ondubbelzinnig antwoord op te geven. Wat de ene huisarts als een kans verwelkomt, ziet de ander als een risico.

De overheid heeft zorgverzekeraars veel nadrukkelijker een rol gegeven. Als huisarts moet je niet alleen zorgen dat je een goed product levert, maar ook dat je praktijk zo efficiënt mogelijk is georganiseerd. Want de tevredenheid van patiënten is voor de zorgverzekeraar een belangrijk argument bij de beoordeling van artsen. Een correcte bejegening, patiënten niet te lang laten wachten en goed informeren, zijn elementen om meer dan ooit rekening mee te houden. Een huisarts moet in deze tijd zijn product niet alleen koesteren, maar ook inzichtelijk kunnen maken voor anderen.

Als gevolg van de marktwerking gaan steeds meer huisartsen de krachten bundelen en samen optrekken in hun kwaliteitsbeleid, onderhandelingen, contractering en facilitering. Huisarts Ton de Moel, initiatiefnemer van 'De ondernemende

huisarts', een jong maar bloeiend samenwerkingsverband van 47 huisartsen in Eindhoven en omstreken, is enthousiast: 'Met een stel gelijkgezinde mensen zijn we ons gaan bezinnen op hoe we ons prachtige beroep in de volle breedte en met plezier konden blijven uitoefenen. Op eigen kracht varen en kijken wat er wél kan, vonden we. En dan blijkt het ineens allemaal veel leuker te worden!'

Energie

Sommige ziekenhuizen en zorgverzekeraars staan te trappelen om huisartsen de praktijkvoering uit handen te nemen via facilitaire bedrijven. Commerciële organisaties als Independer en Vitea nemen huisartspraktijken over en laten daar vervolgens huisartsen in loondienst werken. Symphonie Gezondheidscentra hanteert een franchiseformule, waarbij huisartsen, apothekers en fysiotherapeuten zelfstandig ondernemer blijven, maar hun praktijk onder één dak uitvoeren.

Ga je in loondienst of voel je meer voor het runnen van een eigen zaak? Welke setting je ook kiest, hoofdzaak is dat de werkomgeving bij je past. Zelfkennis en kennis van de ont-

VVAA HELPT AANKOMEND ARTSEN KIEZEN

VVAA is al sinds 1924 een vereniging die professionals in de gezondheidszorg in staat wil stellen hun beroep optimaal uit te oefenen. Dat doet VVAA door artsen niet-medische zaken uit handen te nemen. Voor 85.000 leden betekent dit deskundig en rechtstreeks advies over alle zakelijke aspecten van de beroepsuitoefening en de privé-situatie. VVAA beschikt over een zeer breed aanbod aan producten en (advies)diensten. Het stimuleren van managementvaardigheden en organisatiekennis bij aankomend artsen is een van de speerpunten. Daarvoor is een 'commissie management in de gezondheidszorg' ingesteld, die onderzoek verricht naar medisch management en opleidingsprogramma's initieert en/of faciliteert.

Speciaal voor studenten/co-assistenten biedt VVAA in de universiteitssteden workshops communicatieve vaardigheden, die vaak niet zijn opgenomen in het curriculum. De workshops zijn toegesneden op toepasbaarheid in de praktijk. De workshop 'Solliciteren' bestaat uit twee gedeeltes: een over de voorbereiding van het sollicitatiegesprek en een over het gesprek zelf, waarin met een acteur wordt geoefend. De workshop 'Conflicthantering' leert je om te gaan met conflicten, zonder dat je daarvoor te veel wisselgeld inlevert. In de workshop 'Persoonlijke presentatie' neem je je eigen lichaamstaal onder de loep en oefen je het effectief overbrengen van boodschappen.

Houd de data van deze workshops in jouw stad goed in de gaten via www.vvaa.nl/studeren.

ARTS

wikkelingen in het werkveld zijn onontbeerlijk om goed te kunnen kiezen, vindt huisarts Felix van der Wissel. Net zoals je hebt geleerd om een patiënt vragen te stellen om tot een diagnose te komen, kun je ook jezelf vragen stellen. 'Hecht je aan je vrijheid? Vind je het leuk om oplossingen te bedenken, om problemen creatief en innovatief te lijf te gaan en risico's te nemen? Of wil je je liever uitsluitend richten op de directe patiëntenzorg?'

Van der Wissel specialiseerde zich in orthopedie, volgde daarna de huisartsenopleiding en vestigde zich in 2005 als huisarts in een jonge wijk in Amersfoort. 'In het nieuwe stelsel moet de huisarts zonder hulp van de overheid het hoofd boven water zien te houden. Daar moet je zin in hebben, dat moet je liggen. Loop je daar niet warm voor of weet je het nog niet, ga dan eerst een tijdje waarnemen of in loondienst. Dan merk je ook hoe het met je energie zit. De een is moe na een week van veertig uur, de ander kan er met gemak zeventig aan. Als ondernemer moet je flexibel zijn en steeds anticiperen op veranderingen in het veld. Dat kost veel energie.'

Lucratiever

De huisarts van nu is geen *loner* meer, maar een *teampayer*. Vrijwel alle huisartsen werken in een of andere vorm samen met collega's en andere disciplines, vaak onder één dak. Menig huisarts heeft zich in rap tempo ontwikkeld van een relatief geïsoleerd werkende dokter tot een schakel in een zorgketen. Deze ontwikkeling is gestimuleerd door overheid en zorgverzekeraars, die samenwerking zien als oplossing voor het artsentekort en als middel om de kosten terug te dringen.

Kansen om het vak leuker en lucratiever te maken, liggen voor het grijpen, vindt Van der Wissel. Hij pleit ervoor dat huisartsen een 'hobby' binnen hun vakgebied uitdiepen. Ze blijven generalist, maar vormen een of meer dagdelen - samen met andere huisartsen en specialisten - een 'anderhalve lijn': een

Marktwerving leidt tot

- concurrentie
- meer samenwerking
- meer macht voor zorgverzekeraar
- substitutie van tweede naar eerste lijn
- nieuwe beroepsbeoefenaren in de huisartsenpraktijk

extra triagetraject waarin wordt gekeken of patiënten echt wel in die dure tweede lijn thuishoren. Op verschillende plaatsen nemen huisartsen, soms samen met specialisten, het initiatief tot transmurale centra. In Ridderkerk opent op 1 januari 2007 een 'anderhalvelijnskliniek' met onder andere de specialismen dermatologie, kindergeneeskunde en astma/COPD. Van der

De moderne huisarts is een teampayer die met collega's en andere disciplines samenwerkt.

Beeld: Mireille Schaap

Wissel is vanuit huisartsenvereniging Eemland volop in gesprek om ook in Amersfoort zo'n kleine kliniek tussen eerste en tweede lijn van de grond te krijgen. Als het zover is, neemt hij zeker één dag per week het specialisme orthopedie voor zijn rekening.

Substitutie - verschuiving van verrichtingen van de tweede naar de eerste lijn - is een andere mogelijkheid om het werk interessanter te maken en extra inkomsten te genereren.

Wensenlijstje

Kortom: zelfkennis en kennis van de ontwikkelingen in het werkveld zijn onontbeerlijk om carrière technisch gezien goed te kunnen kiezen. Dat geldt natuurlijk niet alleen voor het huisartsenberoep, maar ook voor andere specialisaties. Je kunt nu al, tijdens het lopen van je co-schappen, in de laatste fase van je opleiding, proberen om je richting te bepalen. Een handig hulpmiddel is het maken van een persoonlijke analyse: een overzicht van de activiteiten die je tot nu toe hebt ondernomen. Werk je het liefst alleen aan opdrachten of projecten, of gaat het gemakkelijker in groepsverband? Ben je de rots in de branding als alles fout lijkt te gaan? Leunde het bestuur van de studentenvereniging zwaar op jouw creativiteit en organisatievermogen? De antwoorden leveren niet alleen het inzicht op dat je veel meer gedaan hebt dan je zelf dacht, maar je ontdekt waarschijnlijk ook een patroon. En dat zegt iets over wie je bent. Niet alleen over je medische talenten, maar bijvoorbeeld ook over je communicatieve vaardigheden of je organisatietalent. Met andere woorden: waar je je prettig bij voelt, waar je goed in bent of wat je juist helemaal niet ligt. Maak hierna een wensenlijstje. Wat verlang je van een werkring? En wat wil je per se niet? Kiezen blijft moeilijk, maar aan de hand van zo'n hoogstpersoonlijke 'blauwdruk' wordt het een stuk gemakkelijker. En kom je er niet uit, ga dan tijdelijk werken op verschillende plekken om uit te vinden wat echt bij je past. ●